

ÚSPORY ENERGIE V ČESKÉ REPUBLICE

SEVEEn po deseti letech ...

V prosinci roku 1990 se poprvé otevřely dveře kanceláře SEVEEn, Střediska pro efektivní využívání energie, které tehdy bylo založeno jako nadace. Posláním, které SEVEEn dostalo do vínku, bylo odrazem snahy o podporu účinnějšího využívání energie a odstraňování překážek, které brání širšímu uplatňování energetických úspor v praxi. Zorný úhel zájmu střediska zahrnuje již od počátku činnosti i otázky spojené s ochranou životního prostředí, na kterou má snižování energetické náročnosti výrazný vliv.

Pro formování činnosti SEVEEn se ukázala jako nezastupitelná vládní podpora ze Spojených států, která byla poskytnuta v prvních třech letech prostřednictvím Battelle Memorial Institute, PNL. Profil aktivit SEVEEn se tak mohl přizpůsobit skutečným potřebám České republiky a SEVEEn postupně nabylo i kvalifikace potřebné pro tuto práci. V SEVEEn se tak od počátku činnosti spojuje dobrá znalost středo- a východoevropského prostředí se zkušenostmi a přístupy západních zemí.

Během své činnosti zaznamenalo středisko významné úspěchy při aplikování účinného využívání energie řešením projektů jak ve sféře průmyslu, služeb, komunálních energetiky, tak i ve sféře bydlení, ve fázi výroby energie při integrovaném plánování zdrojů nebo ve fázi spotřeby energie, u zákazníků domácích, ale i zahraničních, při zakázkách soukromých firem stejně tak, jako v případech práce pro státní instituce. Vstřícnost a přizpůsobivost požadavkům zákaz-

níků doplněná vysokou odborností řadí SEVEEn v České republice k ceněným konzultačním organizacím svého druhu.

V roce 1997 byl vydán nový zákon o nadacích platný od 1.1.1998 a tak byl statut organizace od 1.1.1999 změněn a SEVEEn se stalo obecně prospěšnou společností. V obchodních vztazích se však pro klienty SEVEEn ani pro spolupracující organizace nic nezměnilo. Činnost střediska SEVEEn má nadále neziskový charakter při možnosti provádění výdělečné činnosti. V současné době je SEVEEn nezávislá organizace, není vlastnický ani jiným způsobem napojena na žádné další domácí nebo zahraniční podnikatelské subjekty. Náklady na svou činnost hradí SEVEEn z uzavřených kontraktů a z příjmů za poradenskou činnost, ve výjimečných případech a v omezeném množství z grantů.

Neziskovost SEVEEn spočívá v tom, že ze zákona nemá vlastníky, kteří by mohli eventuálně odčerpávat případný vytvořený a zdaněný zisk nebo její majetek pro jiné účely. Veškeré příjmy mohou být použity pouze v souladu s posláním SEVEEn. Na dodržování principu neziskovosti a hospodaření SEVEEn dohlíží správní rada, jejímiž členy jsou mezinárodně uznávané domácí i zahraniční osobnosti v oblasti energetiky a životního prostředí se zkušenostmi ze státní správy, univerzit i soukromého sektoru.

pokračování na str. 2

Přečtěte si

SEVEEn po deseti letech	1
Zákon o hospodaření energií schválen	1
Vláda rozhodla o privatizaci energetiky	2
Uprostřed světelné sezóny	2
Ohlasy EEBW: „Úspory energie“ 2000	3
... horké zprávy z Bruselu	3
Diplomové práce na EEBW 2000 ...	3
Poradenské středisko EKIS na EEBW2000	4
Soutěž o titul NEGAWATT	4
Přinášíme z EEBW	4
Nízkoenergetický nízkonákladový bytový dům v podmínkách České republiky	5
Krátce a rychle	5
Firemní okénko	5
Kalendář výstav a prezentací	6

Zákon o hospodaření energií schválen

Parlament a Senát České republiky schválil nový zákon o hospodaření s energií č. 406/2000 Sb., který vstoupil v platnost od 1. ledna 2001. Cílem nového zákona je přispět k hospodárnému využívání energie. Koncepte navrhovaného zákona vycházela z velmi centralistického a direktivního přístupu k řízení energetického hospodářství. Některá kontroverzní ustanovení zákona se podařilo v konečném znění přeformulovat do přijatelné podoby. Jiná bohužel zůstala v takové podobě, která ve vyspělých tržních ekonomikách nemá obdobu. Zákon nicméně zavádí do praxe nové nástroje, které mohou přispět ke snížení energetické náročnosti v České republice.

Zákon o hospodaření s energií zavádí pět následujících hlavních povinností:

- zpracování územních energetických koncepcí na úrovni nově zřízených krajů,
- zavazuje Ministerstvo průmyslu a obchodu zpracovávat a pravidelně vyhodnocovat v dohodě s Ministerstvem životního prostředí čtyřleté programy hospodárného využívání energie a obnovitelných zdrojů,

- zavádí povinné minimální standardy účinnosti užití energie ve výrobě a distribuci energie a při výstavbě a provozu budov,
- ukládá povinnost vybavit vyjmenované energetické spotřebiče energetickými štítky a
- zavádí povinné energetické audity při spotřebě vyšší než stanovený limit, při žádosti o státní dotaci a pro výrobce tepla a elektřiny.

Mezi nejkontroverznější ustanovení patří povinnost vlastníků budov pod hrozbou sankcí nepřekročit při užívání budov stanovené standardy spotřeby tepla pro vytápění. Nejedná se tedy pouze o splnění tepelně-technických charakteristik budov, tak jak je běžné ve vyspělých zemích, ale kontrole bude podléhat i chování uživatelů budov. Pokud si budou uživatelé budov například přetápět, vystavují se riziku finanční sankce ze strany státu, respektive státem pověřené kontrolní instituce – Státní energetické inspekce.

Druhé nestandardní opatření se týká povinnosti splňovat standardy minimální účinnosti i pro výrobce a distributory energie, tj. společnosti, jejichž základním podnikáním je právě vý-

roba a rozvod energie a efektivní výroba a rozvod energie je otázkou jejich prosperity a postavení na trhu. Stát se zde vrací do minulosti direktivně řízené ekonomiky a snímá z podnikatelských subjektů zodpovědnost za jejich ekonomicky efektivní hospodaření a nahrazuje ji centrálním dohledem nad technickou/energetickou účinností.

Naopak jednoznačně pozitivní je zavedení energetických štítků do české legislativy. U územních energetických koncepcí, energetických auditů i národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání obnovitelných zdrojů bude rozhodující, jakým způsobem budou tato opatření uplatňována v praxi a upřesněna v navazujících vyhláškách. Teprve to ukáže, zda se bude jednat o skutečně efektivní nástroje na podporu úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů a nebo o formální, byrokratická opatření, která se v praxi budou spíše obcházet.

-jz-

Kontakt:
Jiří Zeman, SEVEEn
jirka.zeman@svn.cz

SEVEN po deseti letech ...

pokračování ze str. 1

Z činnosti SEVEN je možno zmínit, že kromě jiného je SEVEN konzultantem pro využití netradičních metod financování energeticky úsporných investic – Energy Performance Contracting (EPC). EPC představuje komplexní službu od energetického auditu, návrhu projektu, instalace úsporných opatření až po dlouhodobě poskytovaný servis a údržbu, to vše včetně financování. Veškeré náklady se splácejí z dosažených úspor energie. Firmám, které chtějí tyto komplexní služby nabízet, poskytuje středisko metodickou pomoc, navrhne obsah smlouvy o energetických službách, poradí jak se vyhnout základním chybám a pomůže při jednání s prvními klienty. Spotřebitelům energie, kteří uvažují o financování energeticky úsporných projektů netradičními metodami, středisko pomůže rychle se v těchto metodách zorientovat, podává informace o výhodách a nevýhodách, poskytuje kontakty na firmy energetických služeb a v další fázi posoudí

návrh smlouvy tak, aby zájmy jednotlivých smluvních stran byly vyváženy.

V posledních letech SEVEN spolupracuje stále více s městy a obcemi při vytváření regionální energetické politiky v daných lokalitách. V loňském roce se stalo prvním energetickým konzultantem a informačním střediskem (EKIS) při České energetické agentuře, které je speciálně zaměřeno na poradenství pro města a obce. Účelem vytváření regionální energetické politiky je snaha optimalizovat energetické toky v regionech tak, aby bylo v souvislosti se spotřebou energie dosahováno minimální úrovně výroby energie a tím docházelo k minimalizování negativních vlivů na životní prostředí.

Středisko SEVEN při své činnosti městům a obcím poskytuje řadu služeb:

- konzultace při řešení energetických problémů měst a obcí
- shromažďování a poskytování informací z oblasti hospodaření s energií potřebné pro orientaci a rozhodování měst a obcí

- předávání těchto informací formou individuálních konzultací, zveřejňováním na internetu a na vyžádání zasláním informací městským a obecním úřadům.

Vyjmenovat všechny oblasti činnosti SEVEN není v silách tohoto článku. Dveře společnosti jsou však otevřeny každému, kdo hledá řešení svých problémů v oblasti zvýšení efektivnosti užití energie v souladu se strategickým řešením energetických systémů a ochranou životního prostředí.

Je obtížné předjímat, na jakých konkrétních projektech bude SEVEN participovat v dalších letech. Co však zůstane nerozlučně spojeno se SEVEN i do budoucna, je jeho poslání. Potřeba účinnějšího využívání energetických zdrojů je stále stejně naléhavá.

Vláda rozhodla o privatizaci energetiky

Po více než ročním odkladu rozhodla vláda v říjnu a v listopadu o způsobu dopravitelství elektroenergetiky a plynárenství. Původní záměr – připravit privatizační scénář dohodou mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) a Ministerstvem financí (MF) – se nepodařilo naplnit a vláda schválila návrh MPO – privatizovat společně ČEZ, respektive Transgas a příslušné distribuční společnosti do rukou jednoho investora. Na českém trhu tak vzniknou dva „supermonopoly“. Efektivnost paralelně připravované liberalizace a zavádění konkurenční soutěže v energetice a očekávaný přínos a snížení cen pro konečné zákazníky je tak minimálně ohrožen.

Bezprostředně po rozhodnutí vlády odprodal Vattenfall svůj podíl ve Východočeské energetice, a.s. společnosti E.ON. Počet potenciálních investorů se tak v elektroenergetice snížil na pouhé dva až tři vážné zájemce. Tento vývoj potvrzuje analýzy, které SEVEN zpracovalo pro Ministerstvo financí a ze kterých vyplývá, že zvolený způsob privatizace vytvořením supermonopolů bude pro Českou

republiku nevhodný. Povede ke snížení výnosů z privatizace, vzhledem k předběžnému negativnímu postoji Úřadu pro hospodářskou soutěž zřejmě i k oddálení dokončení privatizace a ve svém důsledku povede ke zvýšení cen elektřiny a plynu pro konečné zákazníky a snížení konkurenceschopnosti celé domácí ekonomiky.

Rozhodnutí vlády o takovémto způsobu privatizace energetiky, která upevňuje a vytváří nové monopoly, značně narušilo důvěru v závaznost státní energetické politiky schválené vládou před necelým rokem. Energetická politika proklámá za cíl vytvoření konkurenčního prostředí v elektroenergetice a v plynárenství. MPO připravilo a Parlament již schválil nový energetický zákon, který v souladu s požadavky direktiv Evropské unie postupně otevírá trh s elektřinou a plynem přístupem konkurenčních třetích stran. Žádné jiné vlády ve vyspělých zemích však nevytváří v této době monopolní energetické společnosti a naopak své dosavadní státní společnosti rozdělují na samostatné přenosové a výrobní společnosti, aby vznikla

liberalizovaný konkurenční trh mohl fungovat skutečně efektivně. Česká vláda se rozhodla jít jinou cestou. Není bez zajímavosti, že na mezinárodní konferenci EEBW: Úspory energie 2000 vyjádřili bez výjimky všichni zahraniční účastníci sekce Liberalizace s praktickými zkušenostmi s konkurenčním trhem (představitelé regulačního úřadu, burzy s elektřinou i elektroenergetických společností ze západní a severní Evropy) svůj podiv nad tímto způsobem privatizace v době, kdy stát zároveň připravuje otevírání trhu konkurenci. Faktem nicméně zůstává, že český průmysl a domácí zákazníci nejsou ještě schopni jako odběratelé elektřiny a plynu dobře formulovat a prosazovat své zájmy v této oblasti a ministerstvo průmyslu a obchodu tak zůstává ovlivněno pouze jednou zájmovou skupinou – výrobcem elektřiny a dovozcem plynu.

-jz-

Kontakt:

Jiří Zeman, SEVEN
jirka.zeman@svn.cz

Uprostřed světelné sezóny

... aneb několik postřehů z oblasti využívání úsporného osvětlování

Víte, že:

- pro 57% českých domácností jsou úspory energie velmi důležité
- méně než třetina domácností v ČR nevlastní ani jednu kompaktní zářivku, na druhé straně téměř 32% českých domácností vlastní 5 a více kompaktních zářivek
- lidé v závislosti na ekonomické situaci preferují cenu úsporných světelných zdrojů, velký důraz však kladou také na délku záruky

- 52% občanů je přesvědčeno, že halogenové žárovky představují energeticky úsporný světelný zdroj
- o energetické efektivnosti kompaktních zářivek je přesvědčeno téměř 82% dotázaných, o lineárních zářivkách si totéž myslí pouhých 37% lidí

Výše uvedené informace jsou jen zlomkem výsledků dotazníkového šetření v domácnostech, které v říjnu tr. provedla agentura STEM/MARK na objednávku SEVEN v rámci programu ELI (Iniciativa úsporného osvětlování – financováno z prostředků Fondu pro ekologické investice Světové banky WB/GEF, řízeno IFC).

Program ELI pro Českou republiku vstoupil v prosinci tr. do závěru tvorby strategie. Byly definovány tři základní oblasti, na které bude

projekt zaměřen tj. pouliční osvětlování, domácnosti a veřejná a komerční sféra. Těžiště aktivit ELI bude spočívat ve vzdělávání cílových skupin, tj. zákazníků na straně jedné a instalačních a dodavatelských firem na straně druhé ve smyslu zvýšení znalostí o úsporných osvětlovacích systémech a zejména o přípravě a financování projektů úsporného osvětlení. Vzdělávací aktivity budou podpořeny pilotními projekty a dalšími aktivitami, v rámci programu budou též použity finanční nástroje pro realizaci projektů (např. garanční fond nebo netradiční způsoby financování (EPC)).

Pro bližší informace o programu ELI můžete navštívit <http://efficientlighting.org> nebo kontaktovat SEVEN (martin.dasek@svn.cz)

Věděli jste že,...

výroba produktů vyžaduje daleko víc zdrojů energie a materiálních surovin, než kolik skončí ve finálním výrobku. Například výroba automobilů a jiných kovových produktů v Japonsku si vyžaduje roční spotřebu 14 tun rudy a hornin na osobu. Pěstování potravin pro nakrmení jedné osoby v USA každým rokem vyústí do eroze 15 tun půdy. A v Německu si produkce energie pro každoroční spotřebu vyžaduje více než 29 tun horniny odstraněné z uhlých dolů na osobu, mimo uhlí samotného. Více informací o materiální a energetické náročnosti výroby a možnostech jejího snížení si je možno přečíst ve studii World Resources Institute na www.wri.org/trends/wasting.html. Kontakt: Juraj Krivošík, SEVEN, E-mail: juraj.krivosik@svn.cz

-jk-

Ohlasy EEBW: „Úspory energie“ 2000

Ve dnech 17. – 19. října proběhl 7. ročník mezinárodní konference a výstavy, která se konala v nově zrekonstruovaných prostorách Kongresového Centra v Praze na Vyšehradě. Akce proběhla za úzké spolupráce s generálním partnerem MVV EPS s.r.o., Českou energetickou agenturou a Alliance to Save Energy ze zahraničí (USA).

Během tří dnů konání konference zaznělo v sekcích množství zajímavých přednášek. Rovněž zájem o samotnou účast na konferenci byl značný a přednášky si se zájmem vyslechlo ke 400 zaregistrovaných účastníků, z toho 67 zahraničních.

Z jednání námátkou vybíráme:

Liberalizace trhu s elektřinou a plynem

Secke informovala o postupu příprav na otevření českého trhu s elektřinou a zemním plynem a diskutovala nejnovější zahraniční zkušenostmi v této oblasti. Z diskusí vyplynulo, že dosud existují značné rozdíly v efektivnosti jednotlivých národních trhů otevřených přístupu třetích stran. Direktivy Evropské unie představují pouze rámec, ale skutečnou efektivnost národního trhu s energií v rozhodující míře určují detailní uspořádání specifická pro každý stát a pružnost konkrétního modelu. Zahraniční účastníci opakovaně upozorňovali

na nutnost dostatečné, reálné konkurence na trhu, aby mohl trh fungovat efektivně, a překvapení, že v této době Česká republika způsobem privatizace energetiky znovu zavádí monopolní strukturu odvětví.

Novelizace environmentální legislativy – hrozba či výzva pro průmyslové podniky

V úvodní části sekce informovala o postupu novelizace legislativního rámce v oblasti efektivního využívání energie a prevence znečišťování (především v souvislosti s transpozicí legislativy EU). Z další diskuse vyplynulo, že aplikace integrované prevence a omezování znečištění bude vyžadovat mnohem intenzivnější komunikaci mezi veřejným a průmyslovým sektorem než dosud. V souvislosti s implementací IPPC byl prezentován Katalog opatření pro úspory energie. V následujících příspěvcích byly diskutovány různé alternativy vedoucí k efektivnějšímu využívání energie v průmyslu včetně praktických zkušeností s energetickým managementem, EMAS a Energy Performance Contracting v průmyslových podnicích a rovněž zkušenosti s dlouhodobými dobrovolnými dohodami v evropských zemích.

-mr-

Kontakt:
SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s.
E-mail: seven@svn.cz

... horké zprávy z Bruselu

Jedním z diskutovaných témat, provázejících probíhající liberalizaci trhů s elektřinou v Evropě, je postavení obnovitelných zdrojů energie na otevřených trzích.

Z pohledu Směrnice 96/92/EC o společných pravidlech trhu s elektřinou kontrolní řešení této problematiky přijali v Německu, kde v březnu tr. schválili nový zákon o garantovaných výkupních cenách elektřiny z obnovitelných zdrojů.

Pro Vaši informaci některé výkupní ceny: elektřina z větrných elektráren 17.8 Pf/kWh nejméně po pět let (průměr 16 let), po této lhůtě 12.1 Pf/kWh, v závislosti na umístění; fotovoltaika 99 Pf/kWh po dobu 20 let, doplněno o program nízkouročených půjček; biomasa (max. 20 MW) 17, 18 nebo 20 Pf/kWh po 20 let v závislosti na velikosti; geotermální energie 14 nebo 17.5 Pf/kWh po 20 let v závislosti na velikosti; energie vody (max. 5 MW) 13 nebo 15 Pf/kWh, v závislosti na velikosti.

Přijetí tohoto zákona vyvolalo právní spor o jeho platnost vzhledem k výše uvedené směrnici. Tento spor vyvrcholil v nedávných dnech, kdy se vítězné straně, právním zástupcům německé vlády, podařilo prokázat souhlas německé právní úpravy se směrnicí EU a tím byl vytvořen precedent pro další státy EU pro úpravu postavení obnovitelných zdrojů energie na trhu s elektřinou.

-mda-

Kontakt:
SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s.
E-mail: seven@svn.cz

Diplomové práce na EEBW 2000

V dřívějších ročnících byly soutěže diplomových prací pravým ohňostrojem nápadů a témat. Od konkrétního řešení systémů pro využití netradičních energetických zdrojů

Jana Lemfeldová obsadila nejvyšší příčku v soutěži diplomových prací a získala si uznání odborné poroty.

v zemědělské usedlosti až po téměř základní výzkum v oblasti plastických hmot s příznivými energetickými vlastnostmi. Odborná porota zažila letos zklamání. Navrhovaná řešení – zejména staveb – byly ve všech pádech označovány přívlastkem „nízkoenergetický“. Jeho použití je, vzhledem k navrhovaným řešením, silně nadsazené. V jednotlivých pracích se bez přílišné invence objevovala stále stejná, mechanicky uplatňovaná řešení. Největší pozornost získala proto jediná práce jinou, než ryze technickou tematikou, která se pohybovala na pomezí technického a ekonomického řešení.

◆ 1. místo

cena nebyla udělena

◆ 2. místo

Jana Lemfeldová: Ekonomické vyhodnocení zvolených netradičních zdrojů energie, Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta provozně ekonomická, 1999 (za multidisciplinární přístup k problému, komunikaci s odborníky různých zaměření, aktivní využívání informačních zdrojů a praktickou použitelnost práce)

◆ 3. místo

Jakub Špetlák: Nízkoenergetický dům, ČVUT, Fakulta stavební, K214, 2000 (za pečlivé zapracování standardních i netradičních prvků do výsledného řešení)

◆ čestné uznání

Petr Kúrka: Nízkoenergetický objekt s prvky pasivní solární architektury, ČVUT, Fakulta stavební, katedra architektury, 2000 (za verbální zvládnutí tématu)

Oceněné práce byly finančně ohodnoceny částkou 5.000, 3.000 a 1.000 Kč.

Organizátoři soutěže věří, že po dvou letech – v příštím ročníku – již bude první cena udělena.

-ti-

Kontakt:
Ladislav Tintěra, SEVEN
E-mail: ladislav.tintera@svn.cz

Soutěž o titul NEGAWATT

Tradiční soutěž energeticky úsporných výrobků, technologií a služeb ke konferenci a výstavě EEBW nerozlučně patří. Do soutěže bylo přihlášeno sedm uchazečů.

Přihlášky zkoumala hodnotitelská komise složená z předních odborníků poradenských středisek EKIS. Při práci sledovala dvě základní kritéria – novost spolu s nadčasovostí výrobku a na druhé straně praktickou použitelnost. Z ostatních parametrů byly prošetřovány – technické a ekonomické údaje, srovnání s běžně dostupnými řešeními, možnost uplatnění na trhu, potenciál úspor a podobně dopady na životní prostředí při plném uplat-

nění, bezpečnost a hygiena při použití a možnost recyklace při likvidaci.

Titulem NEGAWATT 2000 byly oceněny tři přihlášky – bez uvedení pořadí. Představme proto úspěšné uchazeče a jejich produkty:

- Energetický a technologický řídicí systém AISYS výrobce AISE-JME s.r.o., Zlín – (za vývoj, výrobu a komerční rozšíření systému AISYS pro sledování a řízení procesů výroby a spotřeby energie)
- Energetický informační server www.energ.cz přihlašuje ENERGA, s.r.o. Brno – (zařízení

a provozování internetového informačního serveru zaměřeného na nezávislé poradenství o úsporách energie)

- Horkovodní fluidní kotel H5000 výrobce KOTLE-MONT a.s. – (za vývoj, projekt a realizaci fluidního kotle pro spalování uhlí a biologických odpadů)

-ti-

Kontakt:

Ladislav Tintěra, SEVEN,
E-mail: ladislav.tintera@svn.cz

Přinášíme z EEBW ...

Zkušenosti z Norska

(z přednášky Jana Moena, NVE, Norsko)

Příspěvek pro-aktivního regulátora ke konkurenčnímu trhu s elektřinou

Jak hledat nejlepší model

V mnohých částech světa se s různým úspěchem pokoušeli zavést konkurenci v elektroenergetickém průmyslu, s využitím různých tržních modelů. Norsko bylo jednou z prvních zemí, která zavedla konkurenci a vždy se pokoušela využít model s názvem "Otevřený promptní trh spojený s fyzickým provedením". Zdá se, že tento model, spojený s proaktivní regulací byl velmi úspěšný, jeho plná implementace však má svá omezení.

Od vstupu norského energetického zákona do platnosti v roce 1991 fungoval norský elektroenergetický průmysl jako jeden z nejderegulovanějších na světě. Energetický zákon zavádí přístup pro třetí stranu. Výroba, prodej a nákup elektřiny podléhají plné konkurenci, zákazníci si ji mohou koupit od kteréhokoliv dodavatele, obchodníka, nebo na burze.

Hlavními povinnostmi norského operátora trhu je:

- regulovat rozvodnou síť jako přirozený monopol
 - zabezpečit konkurenci v sektoru výroby a koncové dodávky
- V Norsku si všichni zákazníci, včetně domácností, mohou svobodně vybrat svého dodavatele. V praxi se musí mnohé změnit, aby spotřebitelé skutečně tuto volbu měli. Hlavní je toto:
- otevřít přístup k distribuční síti
 - zavést ceník a regulační systém distribuční sítě tak, aby podporovaly obchod, fungovaly při co nejnižších nákladech a podporovaly efektivní provoz a investice
 - nízké transakční náklady pro měření a uzavírání dohod

Transformace domácího norského poolu do NordPoolu a organizace obchodu

Když Norsko zavedlo v roce 1991 konkurenci, Statkraft - státní výrobní a distribuční společnost, byla rozdělena na dvě nové firmy: výrobce Statkraft a rozvodní síť Statnett. Nově organizovaná burza se přičlenila jako pobočka ke Statnettu. Když v sektoru výroby elektřiny zavedlo v roce 1996 konkurenci i Švédsko, motivace zavést společný trh byla evidentní. To bylo zabezpečeno rozšířením Statnett Markedu na obě země, přičemž vlastnictví bylo rozděleno

50/50%. Tato burza byla nazvána NordPool a vlastní ji dva rozvodné podniky z Norska a Švédska.

Rozvoj skandinávské burzy s elektřinou

V Norsku musela každá firma, která zamýšlela obchodovat s elektřinou na norském trhu splnit všeobecné podmínky vypracované Norským úřadem pro vodní zdroje a energii (NVE). Záměr byl, aby NVE měla možnosti ovlivnit rozvoj trhu, provést opatření a spolupracovat s hlavním regulačním úřadem v případě nutnosti. Právní a institucionální organizace trhu odráží tyto záměry a ukázala se jako schopná vytvořit dynamický a funkční trh.

Nové obchodované produkty se nerozvinuly jako následek vládní iniciativy nebo nařízení, ale jsou odpovědí průmyslu na potřebu zavést prostředky nakládání s proměnnými cenami na konkurenčním trhu. Na rozdíl od Anglie a Walesu nejsou norští a švédští producenti povinni prodat celou svou produkci přes burzu. Objem promptního trhu však roste, stejně jako roste využívání finančních kontraktů.

Kvalita služeb

V každém regulačním systému založeném na stimulech existuje vždy riziko, že se sníží náklady a zisky porostou na úkor kvality služeb. Regulační systém musí najít vhodný způsob zabezpečení kvality dodávky. Vzhledem k tomu, že současná kvalita služeb v Norsku je vynikající, NVE nepovažovalo tento faktor za příliš důležitý. Zvažuje však několik způsobů nakládání s tímto problémem do budoucna. Následují alternativní posuzované možnosti:

- definovat technický standard různých aspektů kvality
- konzultovat při vzniku výpadků proudu a dalších kvalitativních aspektech
- určit ceny a naříditi sítím, aby platily za nedodanou energii
- motivovat síť, aby se dohodly s jejich zákazníky na systému kompenzací pro nedodanou energii.

Regulace sjednávají, že platby nebo příjmy ve formě kompenzace za nedodanou energii by se neměly považovat za příspěvek k povoleným příjmům. Důvodem pro to je, že by neměla být žádná motivace, aby se s touto nákladovou položkou jednalo jinak, než s ostatními náklady.

Předpokládané dopady nového regulačního systému

NVE předpokládá, že nový regulační model bude mít následné efekty:

- snížení nákladů a přepravních tarifů vzhledem k úsporným zlepšením
- snížení nákladů a přepravních tarifů vzhledem k pozitivním dopadům budoucích spojení a přebírání firem
- celková proměna průmyslu, co se týče velikosti firem, počtu organizací a struktury vlastnictví
- zvýšená ziskovost regulovaných společností

Závěry

Tento nový regulační systém je podstatně rozdílný od jiných modelů, protože pro všechny rozvodné sítě jsou stanoveny individuální cíle. V kombinaci s kvalitou služeb regulace doufáme, že dosáhneme velmi efektivní sítě ku prospěchu efektivního trhu s elektřinou.

-jk-

Kontakt: Jan Moen, NVE, Norsko
E-mail: janm@eunet.no

Poradenské středisko EKIS na EEBW2000

Ve stánku pořadatelského střediska SEVEN bylo po dobu konání konference zřízeno informační středisko o úsporách energie pro širokou veřejnost. U kulatého stolu se postupně vystřídal patnáct konzultantů ze sítě poradenských středisek EKIS České energetické agentury. Poskytovali rady a informace o zateplování budov, zdrojích tepla, ale i o tepelných čerpadlech a energii větru, a zejména – o ekonomické efektivnosti a o tom, kde na vše získat peníze. Bylo zde stále obsazeno.

A nejkurióznější návštěvník? Přišel starý pán z Karlštejna a sděluje: „Je mi 78 let a chci investovat do úsporných opatření ve svém domečku!“ Konzultant si ho prohlédne a zkouší „... ale otče, doba návratnosti je u zateplení vyšší jak patnáct let, to vám bude už přes devadesát, má to cenu?“ Děda ho ani nenechal domluvit „... to nevadí, já sice nemám žádné potomky, ale aspoň něco pro mě zbyde!“

-ti-

Kontakt:

Ladislav Tintěra, SEVEN
E-mail: ladislav.tintera@svn.cz

Nízkoenergetický nízkonákladový bytový dům v podmínkách České republiky Architektonická ideová anonymní soutěž

SEVEn, Středisko pro efektivní využívání energie, o. p. s., pod záštitou Centra pro životní prostředí University Karlovy, realizuje z prostředků UNDP/GEF projekt na výstavbu nízkorozpočtového a nízkooenergetického domu. V rámci 7. mezinárodní konference a výstavy EEBW: „Úspory energie“ 2000 vyhlásilo architektonickou ideovou anonymní soutěž, která je doprovodnou akcí projektu.

Soutěž byla vyhlášena ve spolupráci s organizacemi:

UNDP/GEF

BAYOSAN ČR, s. r. o.

Český svaz stavebních inženýrů

- oblastní pobočka Praha

Obec architektů

Svaz měst a obcí

Město Uherské Hradiště

Předmětem a účelem soutěže je najít zajímavá a nápaditá koncepční řešení nízkooenergetického nízkonákladového bytového domu v konkrétní lokalitě „Sadová“ ve městě Uherské Hradiště.

Návrhy na nízkooenergetický nízkonákladový bytový dům v podmínkách České republiky (10 bytových jednotek, 60 – 80 m²/byt. jedn.) by měly sloužit jako demonstrační projekty, jejichž investiční náklady budou plně porovnatelné s běžnou výstavbou, jejich výsledná energetická náročnost bude ovšem oproti standardnímu řešení snížena o 40% – 50%.

Soutěže se může zúčastnit každý občan České republiky starší 15 let, fyzické i právnické osoby (popř. jejich sdružení), jednotlivci i týmy.

Podmínky soutěže lze vyzvednout osobně v sekretariátu soutěže nebo obdržet na vyžádání poštou.

Soutěžní návrhy musí být odevzdány nejpozději do 30. března 2001 do 14 hodin na adrese sekretariátu soutěže:

Český svaz stavebních inženýrů
- oblastní pobočka Praha,
Legerova 52, 120 00 Praha 2
tel.: 02/22 51 53 61,
fax: 02/22 51 53 61,
e-mail: infoNBD@gmx.net

-pn-

Kontakt:

Petra Neuwirthová, SEVEn

E-mail: petra.neuwirthova@svn.cz

Krátce a rychle ...

- Pro zájemce je k dispozici finalní zpráva SAVE projektu AUDIT. Zpráva uvádí přehled o zkušenostech programů auditů v zemích EU a návrhy pro jejich úspěšné zavedení do praxe. Najdete ji na webových stránkách: <http://www.motiva.fi/audit/> a jedná se o zhruba 1,5 MB dokument, což obnáší přibližně 350 stran. Příjemné čtení!

-mr-

Kontakt:

Michael ten Donkelaar, SEVEn

E-mail: michael.tendonkelaar@svn.cz

- Využívání obnovitelných zdrojů energie je v České republice na velmi nízké úrovni. Podílí se pouhými 1,5% na celkovém množství vyrobené energie. Cílem publikace, kterou vydal Český svaz ochránců přírody Veverka, bylo zmapovat, jak vypadá praktické využívání obnovitelných zdrojů energie na území jižní Moravy. Publikace se jmenuje „Atlas instalací obnovitelných zdrojů energií“, jejím autorem je Ing. Zdeněk Tauš a vznikla za podpory Nadace Partnerství a Nadace Sluníčko. Součástí Atlasu jsou i informace o možnostech prohlídek jednotlivých technologií pro veřejnost.

-mr-

Kontakt:

Nadace Partnerství

Panská 7, 602 00 Brno

tel.: 05/42218350

fax: 05/42221744

E-mail: pship@ecn.cz

www.ecn.cz/epce

- Také další nová zajímavá publikace se zabývá problematikou obnovitelných zdrojů energie, vydala ji firma EkoWATT, Středisko pro obnovitelné zdroje a úspory energie a jejími autory jsou Ing. Karel Srdečný a Ing. Jan Truxa. Kniha se jmenuje „Obnovitelné zdroje energie v jižních Čechách a Horním Rakousku“ a ukazuje na několika reálných příkladech, jak se obě lokality ve vztahu k úsporám energií a využití obnovitelných zdrojů liší. Projekt byl uskutečněn za podpory Nadace Partnerství a Státního fondu životního prostředí ČR.

-mr-

Kontakt:

EkoWATT

Bubenská 6, 170 00 Praha 7

tel.: 02/66710247

fax: 02/66710248

E-mail: ekowatt@ekowatt.cz

www.ekowatt.cz

Firemní okénko

Změny ve Středočeské energetické a.s.

STŘEDOČESKÁ ENERGETICKÁ a.s.

Začátek nového roku bude významný i pro **Středočeskou energetickou a.s. (STE)**. Jako jeden z osmi regionálních distributorů elektřiny budeme pokračovat s aktivitami, kterými chceme naši akciovou společnost připravit na uvolňování trhu s elektřinou.

Středočeská energetická a.s. se hned na počátku své činnosti rozhodla stát se zákaznickou orientovanou společností, se všemi s tím spojenými činnostmi. Zaměřila se na obnovu, rozšiřování a modernizaci distribučních sítí vysokého i nízkého napětí, zavádění moderních informačních technologií a zlepšování pracovního prostředí svých zaměstnanců.

Z **STE** byly v minulých letech postupně vyčleňovány ty činnosti, které bezprostředně nesouvisí s distribucí a prodejem elektřiny. Byl zrušen stavební závod a byla postupně utlumována vlastní stavebně-montážní činnost. Naopak byla např. vytvořena společnost STE-Obchodní služby, která realizuje materiálně –

technické zásobování, a to nejen pro **STE**, ale i pro ostatní energetické i mimoenergetické organizace, nebo společnost STE-HYDRO, která provozuje naše MVE. Kapitálově jsme se podíleli na výstavbě a následném provozu dvou nových zdrojů na výrobu elektřiny a tepla v Mladé Boleslavi a na Kladně. Dále má **STE** významné podíly ve výrobní společnosti ELT-RAF a.s. a elektromontážní společnosti AZ Elektrostav a.s.

Všechny dosavadní aktivity představovaly racionalizaci v činnosti společnosti s cílem snižování nákladů, zvyšování produktivity práce, a to za předpokladu neustálého zlepšování služeb zákazníkům.

Rozdělení řízení distribučních sítí do čtyř oblastí bylo i základem pro nové rozdělení rozvodných závodů. Dosavadních osm rozvodných závodů bude od ledna 2001 sloučeno do čtyř větších celků, odpovídajících i oblastem řízení sítí z jednotlivých rajónních dispečinků.

Nové rozvodné závody (RZ) ponesou názvy: **RZ J I H** – se sídlem v **Příbrami**, který vzniká sloučením dosavadních rozvodných závodů Příbram a Benešov u Prahy.

RZ SEVER – se sídlem v **Mladé Boleslavi**, který vzniká sloučením dosavadních rozvodných závodů Mladá Boleslav a Kralupy nad Vltavou.

RZ Z Á P A D – se sídlem na Kladně, který vzniká sloučením dosavadních rozvodných závodů Kladno, Beroun a Rakovník.

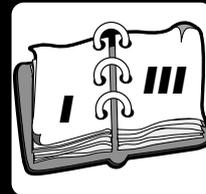
RZ V Ý C H O D – se sídlem v **Kolíně**, který zahrnuje celý dosavadní rozvodný závod Kolín.

Pátým závodem je **Rozvodný závod provozu a údržby** se sídlem v **Praze 10**, který se bude nadále starat o sítě a transformační stanice vysokého a velmi vysokého napětí (včetně smluvního provozu pro ČEPS, a.s. případně další organizace energetiky) a návaznou dispečerskou řídicí a sdělovací techniku, ochrany a automatiky.

Všechny tyto aktivity představují racionalizaci v činnosti společnosti s cílem snižování nákladů, zvyšování produktivity práce, a to za předpokladu neustálého zlepšování služeb zákazníkům.

KONFERENCE, VÝSTAVY A PREZENTACE VE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ

leden – březen 2001

STŘECHY PRAHA 2001

3. ročník specializované výstavy
Výstaviště Praha, Průmyslový palác,
Česká republika, 25.-27.1. 2001
Kontakt: Aktis a.s., Na Valentince 1,
150 00 Praha 5
Tel.: 02/57 31 24 32 I. 148,
Fax.: 02/57 31 50 77,
E-mail: jrehorova@aktis.cz

CONTEC

11. ročník libereckého
stavebního veletrhu
Liberecké výstaviště,
Česká republika, 7.2.-10.2. 2001
Kontakt: Liberecké výstavní trhy a.s.,
Masarykova 24, 460 58 Liberec
Tel.: 048/2710511, <http://www.lvt.cz>

STAVOTECH HODONÍN

7. pokračování stavební výstavy
Hodonín, Horní Valy, Dům kultury,
Česká republika, 8.-10.2. 2001
Kontakt: Omnis Olomouc a.s.,
Kosmonautů 8, 772 00 Olomouc
Tel.: 068/5220062,
E-mail: hladikova@omnis.cz

ELEKTRA OLOMOUC

Veletrh průmyslové elektrotechniky
a spotřební elektroniky
Výstaviště Flora – Olomouc,
Česká republika, 13.-15.2. 2001
Kontakt: Omnis Olomouc a.s.,
Kosmonautů 8, 772 00 Olomouc
Tel.: 068/5516150, Fax: 068/5220062,
E-mail: nasadil@omnis.cz

AQUA-THERM NITRA

3. mezinárodní odborný veletrh vytápě-
ní, ventilace, klimatizační měřicí, regu-
lační, sanitární a ekologické techniky
Výstaviště Nitra,

Slovensko, 13.-16.2. 2001
Kontakt: Progres Partners Advertising,
s.r.o. Praha
Tel.: 02/24234274, Fax: 02/24218312,
<http://www.ppadvert.cz>

STŘECHY, PLÁŠTĚ, IZOLACE 2001

Odborný stavební veletrh
Výstaviště Černá louka, 128 26
Ostrava, Česká republika 14.-17.2.2001
Kontakt: Ostravské výstavy, a.s.
Tel.: 069/6167112, 069/6167121-4,
Fax: 069/6167117,
E-mail: vystavy@cerna-louka.cz

1. MEZINÁRODNÍ FÓRUM O BIOMASE

Bratislava, Slovensko 19. - 20. 2. 2001
Kontakt: Energy Centre, Bajkalská 27,
827 99 Bratislava
Tel: 421-7-58248472,
Fax: 421-7-58248470
E-mail: office@ecbratislava.sk

SVETLO DOMOVA

2. mezinárodní výstava interiérových
a exteriérových svítidel
Výstaviště Nitra,
Slovensko, 27.2.-4.3. 2001
Kontakt: Agrokomplex – Výstavnictvo,
Výstavná 4, 494 01 Nitra,
Tel.: 00421/87/572301, 531129,
Fax: 0421/87/35983,
E-mail: agrokomplex@agrokomplex.sk
<http://www.agrokomplex.sk>

FRIGOTHERM

4. ročník mezinárodního veletrhu chla-
dící techniky, klimatizace a vzducho-
techniky
Výstaviště Praha,
Česká republika, 6.-9.3. 2001
Kontakt: Incheba Praha spol. s r.o.,
Opletalova 23, 111 21 Praha 1

Tel.: 02/22894246, 02/22894245,
Fax: 02/24235350,
E-mail: therm@incheba.cz

PRAGOREGULA

22. ročník mezinárodního veletrhu mě-
řicí, regulační a automatizační techniky
Výstaviště Praha,
Česká republika, 6.-9.3. 2001
Kontakt: Incheba Praha spol. s r.o.,
Opletalova 23, 111 21 Praha 1
Tel.: 02/22894246, 02/22894245,
Fax: 02/24235350,
E-mail: k.huclova@incheba.cz

PRAGOTHERM

28. ročník mezinárodního veletrhu
energetiky, vytápění, úspor energie, sa-
nitární techniky, technického zařízení
Výstaviště Praha,
Česká republika, 6.-9.3. 2001
Kontakt: Incheba Praha spol. s r.o.,
Opletalova 23, 111 21 Praha 1
Tel.: 02/22894246, 02/22894245,
Fax: 02/24235350,
E-mail: therm@incheba.cz

FOR ARCH ZNOJMO

4. ročník výstavy stavebnictví a bydlení
Znojmo – Výstavní areál Louka,
Česká republika 8.-10.3. 2001
Kontakt: ABF, a.s., Veletržní správa,
Václavské nám. 31, 111 21 Praha 1
Tel.: 02/22891111, Fax: 02/22891198-9,
E-mail: veletrhy@abf.cz

FOR ARCH JIŽNÍ ČECHY

8. ročník stavební výstavy
Výstaviště České Budějovice,
Česká republika 28.-31.3. 2001
Kontakt: ABF, a.s., Veletržní správa,
Václavské nám. 31, 111 21 Praha 1
Tel.: 02/22891111, Fax: 02/22891198-9,
E-mail: veletrhy@abf.cz

**SEVEn přeje všem čtenářům zpravodaje
mnoho úspěchů v novém tisíciletí.**